

C/2024/3542

31.5.2024

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ενδυνάμωση των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας μέσω μιας ανάπτυξης κοινού βάσει δεδομένων

(C/2024/3542)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ΟΤΙ:

1. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός είναι ένα ζήτημα της ευρωπαϊκής πολιτικής που αποκτά ολοένα και μεγαλύτερη σημασία, γεγονός που αποτυπώνεται σε πρωτοβουλίες όπως το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», το πρόγραμμα πολιτικής για την ψηφιακή δεκαετία, η ευρωπαϊκή βιομηχανική στρατηγική, το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων, ο Ευρωπαϊκός Χώρος Εκπαίδευσης και η ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα, με αποτέλεσμα τη δημιουργία κοινών ευρωπαϊκών χώρων δεδομένων, όπως είναι, μεταξύ άλλων, ο κοινός ευρωπαϊκός χώρος δεδομένων για την πολιτιστική κληρονομιά⁽¹⁾ και το ευρωπαϊκό υπολογιστικό νέφος για την πολιτιστική κληρονομιά στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη»⁽²⁾.
2. Το πρόγραμμα εργασιών της ΕΕ για τον πολιτισμό 2023-2026⁽³⁾ τονίζει την εγγενή αξία του πολιτισμού, συμπεριλαμβανομένης της πολιτιστικής κληρονομιάς. Στο πλαίσιο αυτό, το πρόγραμμα εργασιών αναδεικνύει την ανάγκη να τονωθεί ο ψηφιακός μετασχηματισμός των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας (ΤΠΔ), τονίζει ότι πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην συμμετοχή στα πολιτιστικά δρώμενα και περιλαμβάνει συγκεκριμένο μέτρο ώστε να καταστεί το πολυποίκιλο ευρωπαϊκό πολιτιστικό περιεχόμενο εντοπίσιμο στο ψηφιακό περιβάλλον.
3. Η ανάπτυξη κοινού αποτελεί ευκαιρία να οικοδομηθούν ουσιαστικές και διαδραστικές σχέσεις με διαφορετικά ακροατήρια, να βελτιωθεί η εμπειρία των χρηστών και να εδραιωθούν η πολιτιστική πολυμορφία και ανάπτυξη, η κοινωνική συνοχή και η δημοκρατία⁽⁴⁾. Μεταξύ των επιδιωκόμενων στόχων του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» 2021-2027 είναι η προσέγγιση ευρέων και ποικιλόμορφων ακροατηρίων⁽⁵⁾. Οι ΤΠΔ επεξεργάζονται καινοτόμα εργαλεία και κατευθυντήριες γραμμές για τη συλλογή και τη διαχείριση δεδομένων σχετικά με το κοινό, ούτως ώστε να κατορθώσουν να αναπτύξουν καλύτερες και φιλικότερες προς τον χρήστη υπηρεσίες. Αυτό μπορεί επίσης να συμβάλει στο να γίνει πραγματικότητα η χάραξη πολιτικής βάσει τεκμηρίωσης⁽⁶⁾. Απαιτεί βεβαίως περαιτέρω συλλογικές προσπάθειες.
4. Μολονότι οι νέες τεχνολογίες προσφέρουν σημαντικές δυνατότητες για την ενίσχυση της ένταξης και τη βελτίωση της πρόσβασης σε σημερινά και σε μελλοντικά ακροατήρια, οι πολιτιστικοί οργανισμοί βρίσκονται σε διαφορετικά στάδια της ψηφιακής τους ανάπτυξης, και ο τρόπος με τον οποίο χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι πάροχοι τεχνολογίας διαφέρει.
5. Πολλοί πολιτιστικοί φορείς αποδίδουν όλο και μεγαλύτερη βαρύτητα στον ρόλο των δεδομένων στην προσπάθεια να κατανοήσουν, να κινητοποιήσουν και να ξαναδημιουργήσουν τα ακροατήρια μετά την πανδημία COVID-19, η οποία επιτάχυνε τον ψηφιακό μετασχηματισμό στην κοινωνία⁽⁷⁾.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ΟΤΙ:

6. Η ψηφιοποίηση στους ΤΠΔ δημιουργεί έναν ολοένα αυξανόμενο όγκο δεδομένων τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη κοινού. Μια πολλαπλασιαστική χρήση των δεδομένων κοινού προσφέρει ευκαιρίες στους ΤΠΔ για να κατανοήσουν καλύτερα τις ανάγκες και τις συμπεριφορές των ακροατηρίων, για να οικοδομήσουν ουσιαστικές σχέσεις μαζί τους, για να ανοίξουν νέους ορίζοντες ως προς το περιεχόμενο και τις υπηρεσίες του πολιτιστικού τομέα και για να δημιουργήσουν στοχευμένες δραστηριότητες προβολής στην προσπάθεια να απευθυνθούν σε ακόμη πιο πλατιά ακροατήρια και να μεγιστοποιήσουν τη συμμετοχή στα πολιτιστικά δρώμενα και δη αυτοπροσώπως. Έτσι προωθείται η πολιτιστική πολυμορφία στην Ευρώπη και μπορούν να ενισχυθούν οι πολιτιστικοί χώροι ως εκείνοι οι χώροι άτυπης, ελεύθερης κοινωνικής αλληλεπίδρασης που έχει ανάγκη η δημοκρατία, οι λεγόμενοι και «τρίτοι χώροι».

⁽¹⁾ Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με έναν κοινό ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για την πολιτιστική κληρονομιά (ΕΕ L 401 της 12.11.2021, σ. 5).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Απριλίου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαisiού έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη», τον καθορισμό των κανόνων συμμετοχής και διάδοσής του, και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1290/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).

⁽³⁾ Ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών της ΕΕ στον πολιτιστικό τομέα (2023–2026) (ΕΕ C 466 της 7.12.2022, σ. 1).

⁽⁴⁾ Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Culture and Democracy, the evidence. How citizens' participation in cultural activities enhances civic engagement, democracy and social cohesion: lessons from international research» (Πολιτισμός και δημοκρατία, τα στοιχεία. Πώς η συμμετοχή των πολιτών σε πολιτιστικές δραστηριότητες ενισχύει τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, τη δημοκρατία και την κοινωνική συνοχή: διδάγματα από τη διεθνή έρευνα) (2023) και ο Χάρτης του Πόρτο Σάντο (2021).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/818 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2021, για τη θέσπιση του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» (2021-2027) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1295/2013 (ΕΕ L 189 της 28.5.2021, σ. 34).

⁽⁶⁾ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση της πρόσβασης στον πολιτισμό με ψηφιακά μέσα με έμφαση στην ανάπτυξη κοινού (ΕΕ C 425 της 12.12.2017, σ. 4).

⁽⁷⁾ Έκθεση στο πλαίσιο του διαλόγου «Voices of Culture» με θέμα «(Re)-Engaging digital audiences in the culture sector: improving audience data» (Συμμετοχή υφιστάμενων και προσέλκυση νέων ψηφιακών ακροατηρίων στους τομείς του πολιτισμού — Βελτίωση των δεδομένων κοινού).

7. Η ανάπτυξη κοινού βάσει δεδομένων προσφέρει ευκαιρίες στους ΤΠΔ για να δοκιμάσουν νέα επιχειρηματικά μοντέλα και να υιοθετήσουν καινοτόμες και συνεργατικές πρακτικές χάρη στις οποίες θα αποφέρουν πρόσθετα έσοδα.
8. Οι ΤΠΔ είναι τομείς έντονης ποικιλομορφίας που περιλαμβάνουν οργανισμούς, πεδία και κλάδους που λειτουργούν σε διαφορετικά πολιτικά και οργανωτικά επίπεδα, δημόσιου αλλά και ιδιωτικού χαρακτήρα, ενσωματώνοντας διαφορετικές πολιτιστικές φωνές, καλλιτεχνικές εκφράσεις, φάσεις ψηφιακής καινοτομίας και αποκλίσεις ως προς τις ψηφιακές υποδομές· γεγονός που επιτάσσει μια διαφοροποιημένη προσέγγιση του ζητήματος της ανάπτυξης κοινού βάσει δεδομένων.
9. Για να προχωρήσουμε μπροστά όσον αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό και τις τεχνικές, ψηφιακές και δημιουργικές δεξιότητες, πρέπει να επιδείξουμε ηγετικό και επιχειρηματικό πνεύμα για να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε λύσεις που βασίζονται σε δεδομένα και προηγμένες τεχνολογίες όπως η τεχνητή νοημοσύνη. Κάτι άλλο που θα πρέπει επίσης να λάβουμε υπόψη είναι οι ψηφιακές δεξιότητες των ακροατηρίων. Θα πρέπει συνεπώς να προκρίνουμε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση, συνοδευόμενη από τη δέουσα υποστήριξη, για πολιτιστικούς οργανισμούς με περιορισμένες ικανότητες, εξειδικευμένες γνώσεις και δυνατότητες προκειμένου να σταθούμε στο ύψος τόσο των ευκαιριών όσο και των προκλήσεων που βάζει μπροστά μας ο ψηφιακός μετασχηματισμός⁽⁸⁾.
10. Ορισμένοι οργανισμοί των ΤΠΔ εξαρτώνται από εταιρείες τεχνολογίας, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, πλατφόρμες ή ενδιαμέσους για να πυκνώσουν τα ακροατήριά τους. Τα δεδομένα κοινού όμως που παρέχουν αυτοί οι παράγοντες της αγοράς τεχνολογίας δεν είναι απαραίτητα εκείνα που συσχετίζονται ακριβώς με τις δραστηριότητες, το περιεχόμενο ή τις λειτουργίες αυτών των οργανισμών, γεγονός που έχει ενδεχομένως επιπτώσεις στην ικανότητα των ΤΠΔ να αξιοποιούν πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρει η ψηφιοποίηση, καθώς και στην ανταγωνιστικότητά τους.
11. Αρκετά κράτη μέλη έχουν συμπεριλάβει κονδύλια για την ανάπτυξη προγραμμάτων ψηφιοποίησης και στρατηγικές για τους ΤΠΔ στα οικεία σχέδια ανάκαμψης από την πανδημία COVID-19 και ανθεκτικότητας (ορισμένα με έμφαση στη συμμετοχή). Μια κοινή φιλοδοξία όμως για ενισχυμένη συνεργασία σε μεγαλύτερη κλίμακα μπορεί να δώσει ώθηση στην πρόοδο.
12. Η χρήση δεδομένων για την ανάπτυξη και τη συμμετοχή του κοινού δεν παρέχει μόνο σειρά ευκαιριών αλλά απαιτεί επίσης από τους ΤΠΔ να διαβλέπουν τους κινδύνους και τις επιπτώσεις από την χρήση αυτή και να προσαρμόζουν αναλόγως τις μεθόδους εργασίας τους. Σε αυτά περιλαμβάνονται η ανάγκη να ληφθούν υπόψη νομικές ανησυχίες (σε σχέση, μεταξύ άλλων, με δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, πνευματική ιδιοκτησία, ιδιωτική ζωή και δικαιώματα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα), προβληματισμοί δεοντολογίας, βιωσιμότητας και οικολογίας, καθώς και να αξιολογηθεί προσεκτικά ο αντίκτυπος της τεχνητής νοημοσύνης και άλλων προηγμένων ψηφιακών τεχνολογιών.

ΚΑΛΕΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

13. να εξετάσουν το ενδεχόμενο διαμόρφωσης πλαισίων χάραξης πολιτικής και δημιουργίας εκείνων των συνθηκών που προωθούν και ενθαρρύνουν μια προσέγγιση βάσει δεδομένων στους κόλπους των ΤΠΔ, μεταξύ άλλων μέσω της παροχής στήριξης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο για τη συλλογή, την προστασία, τη διαχείριση και τη χρήση δεδομένων κοινού·
14. να ενθαρρύνουν και να υποστηρίξουν τους οργανισμούς των ΤΠΔ στην προσπάθεια να διαμορφωθεί μια στρατηγική προσανατολισμένη στις λύσεις βάσει δεδομένων στο πλαίσιο των πολιτικών που εφαρμόζουν για την ανάπτυξη κοινού· να ενθαρρύνουν και να υποστηρίξουν τους οργανισμούς των ΤΠΔ στην προσπάθεια για εξυπνότερη και δεοντολογική ανταλλαγή και χρήση δεδομένων κοινού. Αυτό που επιδιώκεται είναι για τους ίδιους τους τομείς να μπορούν να εξοικειώνονται, να εντοπίζουν και να προσελκύουν νέα ακροατήρια και να γίνει το ευρωπαϊκό περιεχόμενο ευκολότερα εντοπίσιμο, και για τα ίδια τα ακροατήρια να μπορούν να βρίσκουν τις πιο κατάλληλες υπηρεσίες παροχής κάθε είδους πολιτιστικού και δημιουργικού περιεχομένου.
15. να ενθαρρύνουν και να συντρέχουν τους οργανισμούς των ΤΠΔ στην προσπάθεια να συμμετέχουν ενεργά σε σχετικά χρηματοδοτούμενα από την ΕΕ προγράμματα που αποσκοπούν στη στήριξη της συνεργασίας βάσει δεδομένων και των πρωτοποριακών λύσεων στους ΤΠΔ·
16. να προαγάγουν τις ψηφιακές δεξιότητες των οργανώσεων και των επαγγελματιών των ΤΠΔ και να διευκολύνουν την ανάπτυξη διαλειτουργικών εργαλείων, δραστηριοτήτων ανάπτυξης ικανοτήτων και προγραμμάτων στήριξης προκειμένου να ενισχυθούν οι ψηφιακές διαδικασίες στους κόλπους των οργανισμών, ούτως ώστε να μπορούν να κινούνται με επιτυχία σε ένα διαρκώς μεταλλασσόμενο ψηφιακό τοπίο.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ, ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΤΟΜΕΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΗΡΟΥΜΕΝΗΣ ΔΕΟΝΤΩΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ:

17. να ενθαρρύνουν την έρευνα και να διευκολύνουν τη διατομεακή και διασυνοριακή συνεργασία (για παράδειγμα με άλλα επίπεδα διακυβέρνησης, με ακαδημαϊκούς και εμπορικούς παράγοντες) για τη διερεύνηση και τη χρήση προτύπων για προσβάσιμες, βασικές και βιώσιμες ψηφιακές υποδομές που επιτρέπουν την ύπαρξη ασφαλών, αξιόπιστων και διαλειτουργικών δεδομένων, τηρώντας τους κανόνες της Ένωσης για την προστασία της διανοητικής ιδιοκτησίας, των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, των δεδομένων και της ιδιωτικής ζωής, και αξιοποιώντας τις υφιστάμενες υποδομές·

⁽⁸⁾ Έκθεση στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού με θέμα «Πρώθηση της πρόσβασης στον πολιτισμό με ψηφιακά μέσα».

18. να προωθήσουν την ανάπτυξη και τη χρήση προτύπων και πλαισίων για την υποστήριξη των ΤΠΔ κατά τη συλλογή και διαχείριση των δεδομένων σχετικά με το κοινό τους, ώστε τα δεδομένα να καθίστανται προσβάσιμα, συγκρίσιμα, εύχρηστα και διαλειτουργικά και, ως εκ τούτου, να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για νέες (περισσότερο επικεντρωμένες στον χρήστη) υπηρεσίες.
19. να προτρέψουν τους ΤΠΔ, όποτε είναι εφικτό, να χρησιμοποιούν τις αρχές των ανοικτών δεδομένων⁽⁹⁾ και τις αρχές FAIR⁽¹⁰⁾ για τα δεδομένα, για την υποστήριξη της κοινοχρησίας και της κυκλοφορίας δεδομένων, όπως ορίζεται ιδίως στην οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα και τις πληροφορίες του δημόσιου τομέα, και τις αρχές My data, ώστε να διασφαλίζεται το δικαίωμα των φυσικών προσώπων στην πρόσβαση στα συλλεγόμενα δεδομένα που τα αφορούν⁽¹¹⁾, προστατεύοντας δε ουσιαστικά τα δεδομένα τους ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα·
20. να δώσουν ώθηση στην ανάπτυξη προγραμμάτων για τον γραμματισμό σχετικά με τα δεδομένα και για την ανάπτυξη ικανοτήτων συλλογής, ανάλυσης, προστασίας, διαχείρισης και διακυβέρνησης δεδομένων στους ΤΠΔ· προγραμμάτων για την ανάπτυξη στρατηγικής όσον αφορά τη χρήση δεδομένων στην ανάπτυξη και στη διαχείριση κοινού· και προγραμμάτων με σκοπό την ευαισθητοποίηση και την βαθύτερη γνώση σχετικά με την ευρωπαϊκή διακήρυξη για τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές και τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να εφαρμοστεί στο πλαίσιο της ανάπτυξης κοινού βάσει δεδομένων, διασφαλίζοντας τη διαφάνεια έναντι του κοινού του οποίου τα ευαίσθητα δεδομένα αποτελούν αντικείμενο επεξεργασίας·
21. να ενθαρρύνουν και να τονώσουν την έρευνα για την αξιοποίηση του δυναμικού των ψηφιακών εργαλείων για την ανάπτυξη κοινού, εντοπίζοντας αφενός τις αναδυόμενες τάσεις και τις ανθεκτικές στον χρόνο δεξιότητες που απαιτούνται στους ΤΠΔ, και αφετέρου τον τρόπο με τον οποίο οι δεξιότητες αυτές μπορούν να καλλιεργηθούν στο πλαίσιο προγραμμάτων εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης που οδηγούν σε θέσεις εργασίας στους ΤΠΔ. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ο Ευρωπαϊκός Χώρος Εκπαίδευσης, το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων, το σύμφωνο για τις δεξιότητες⁽¹²⁾, οι συμμαχίες βάσει του ευρωπαϊκού σχεδίου στρατηγικής για την τομεακή συνεργασία σχετικά με τις δεξιότητες και η πλατφόρμα για τις ψηφιακές δεξιότητες και θέσεις εργασίας μπορούν να συμβάλουν σε αυτό⁽¹³⁾.
22. να ενθαρρύνουν τη διαβούλευση, την ανταλλαγή γνώσεων και ορθών πρακτικών και τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και των σχετικών εταιρών σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με την ανάπτυξη και/ή την εφαρμογή ψηφιακών οικοσυστημάτων, στρατηγικών και κοινών ψηφιακών εργαλείων με σκοπό τη συλλογή δεδομένων σχετικά με τη συμμετοχή και την ανάπτυξη του κοινού, λαμβάνοντας υπόψη τους μικρότερους πολιτιστικούς οργανισμούς με περιορισμένους πόρους και τις διαφορές στη διαθεσιμότητα τεχνολογικών υποδομών μεταξύ των κρατών μελών·
23. να προβούν σε απολογισμό των ορθών πρακτικών όσον αφορά τη συλλογή δεδομένων, την προστασία, τη διαχείριση και την ανάλυση της συμμετοχής και της ανάπτυξης του κοινού στους ΤΠΔ.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ, ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ:

24. να προωθήσει, όπου είναι εφικτό, την πρόσβαση των ΤΠΔ σε άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα πέραν του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» που σχετίζονται με τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την καινοτομία με διαθέσιμη χρηματοδοτική στήριξη, όπως το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» και το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά, μεταξύ άλλων με την παροχή σαφούς καθοδήγησης και πληροφόρησης·

⁽⁹⁾ Ως «ανοικτά δεδομένα» νοούνται τα δεδομένα που είναι προσβάσιμα, αξιοποιήσιμα, επεξεργάσιμα και γνωστοποιήσιμα χωρίς περιορισμούς. Η χρήση ανοικτών δεδομένων επιτρέπεται δυνάμει ανοικτής άδειας, βάσει της οποίας είναι δυνατή η περαιτέρω χρήση του έργου ενός δημιουργού από τρίτους όπως αυτοί επιθυμούν. Χωρίς ειδική άδεια, οι χρήσεις αυτές κατά κανόνα απαγορεύονται με βάση τις διατάξεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας, διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή εμπορικών αδειών.

⁽¹⁰⁾ Ως «αρχές FAIR» νοούνται οι διεθνείς κατευθυντήριες γραμμές για τη διαχείριση δεδομένων που αποσκοπούν στη βελτιστοποίηση της περαιτέρω χρήσης των δεδομένων. Αυτό επιτυγχάνεται καθιστώντας τα δεδομένα ευρέσιμα, προσβάσιμα, διαλειτουργικά και επαναχρησιμοποιήσιμα (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable — FAIR). Βασικά χαρακτηριστικά των δεδομένων FAIR είναι τα πλούσια μεταδεδομένα και η τεκμηρίωση, η χρήση ανοικτών ή τυποποιημένων μορφοτύπων αρχείων και η χρήση αδειών για περαιτέρω χρήση.

⁽¹¹⁾ Ως «αρχές My data» νοείται μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση της διαχείρισης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η οποία συνδυάζει την ανάγκη του κλάδου για δεδομένα με τα ψηφιακά ανθρώπινα δικαιώματα. Στόχος είναι να δοθεί στους πολίτες η δυνατότητα να ελέγχουν καλύτερα τα προσωπικά τους δεδομένα και να καθορίζουν οι ίδιοι τις συνθήκες υπό τις οποίες χρησιμοποιούνται τα δεδομένα αυτά.

⁽¹²⁾ Εταιρική σχέση μεγάλης κλίμακας για την ανάπτυξη δεξιοτήτων για το οικοσύστημα των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας (ΚΠΔ). Βλ. το μανιφέστο «Creative Pact for Skills Manifesto» (Μανιφέστο σχετικά με το σύμφωνο για τις δεξιότητες στον κλάδο της δημιουργίας) στη διεύθυνση https://pact-for-skills.ec.europa.eu/about/industrial-ecosystems-and-partnerships/creative-and-cultural-industries_en.

⁽¹³⁾ Βλέπε, για παράδειγμα, την έκθεση στο πλαίσιο του διαλόγου «Voices of Culture» του 2022 με τίτλο «(Re)-Engaging digital audiences in the cultural sectors» (Συμμετοχή υφιστάμενων και προσέλκυση νέων ψηφιακών ακροατηρίων στους τομείς του πολιτισμού) και το σύμφωνο για τις δεξιότητες στον κλάδο της δημιουργίας.

25. να διερευνήσει τρόπους για την περαιτέρω ενθάρρυνση πρωτοβουλιών για τη διαφάνεια των δεδομένων υπέρ των ΤΠΔ, ώστε να μπορούν να αντιλαμβάνονται καλύτερα τον αντίκτυπο του έργου και των δραστηριοτήτων τους και να αξιοποιούν τις σχετικές γνώσεις στο πλαίσιο των δημιουργικών διαδικασιών τους·
 26. να διερευνήσει τρόπους για την περαιτέρω στήριξη των αναγκών ψηφιακού μετασχηματισμού και των εξελισσόμενων απαιτήσεων των ΤΠΔ, μέσω της χρήσης λύσεων που βασίζονται στα δεδομένα και της προώθησης καινοτόμων ψηφιακών έργων σε ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες·
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Έγγραφα αναφοράς

- Σύσταση της Επιτροπής σχετικά με έναν κοινό ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για την πολιτιστική κληρονομιά (ΕΕ L 401 της 12.11.2021, σ. 5)
- Συμπεράσματα της διάσκεψης «Ευρωπαϊκά ακροατήρια: 2020 και μετά» (2012)
- Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την προώθηση της πρόσβασης στον πολιτισμό με ψηφιακά μέσα με έμφαση στην ανάπτυξη κοινού (ΕΕ C 425 της 12.12.2017, σ. 4)
- Ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα εργασιών της ΕΕ στον πολιτιστικό τομέα (2023–2026) (ΕΕ C 466 της 7.12.2022, σ. 1)
- Οδηγία (ΕΕ) 2019/1024 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για τα ανοικτά δεδομένα και την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα (οδηγία για τα ανοικτά δεδομένα και τις πληροφορίες του δημόσιου τομέα) (ΕΕ L 172 της 26.6.2019, σ. 56)
- Έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «Culture and Democracy, the evidence. How citizens' participation in cultural activities enhances civic engagement, democracy and social cohesion: lessons from international research» (Πολιτισμός και δημοκρατία, τα στοιχεία. Πώς η συμμετοχή των πολιτών σε πολιτιστικές δραστηριότητες ενισχύει τη συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, τη δημοκρατία και την κοινωνική συνοχή: διδάγματα από τη διεθνή έρευνα) (2023)
- Ευρωπαϊκή βιομηχανική στρατηγική: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-industrial-strategy_el
- Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Annual Single Market Report 2021» (Ετήσια έκθεση για την ενιαία αγορά 2021), όπου προσδιορίζεται το οικοσύστημα των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας, σ. 98-104 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/en/TXT/?uri=CELEX%3A52021SC0351>).
- Ευρωπαϊκό Σύμφωνο για τις Δεξιότητες: https://pact-for-skills.ec.europa.eu/index_en
- Πλατφόρμα πολιτικής καινοτομίας για τους κλάδους του πολιτισμού και της δημιουργικότητας: <https://ekipengine.eu/policy-areas/>
- Έκθεση στο πλαίσιο της ανοικτής μεθόδου συντονισμού με θέμα «Προώθηση της πρόσβασης στον πολιτισμό με ψηφιακά μέσα» (2017)
- Δέση αποτελεσμάτων της υπηρεσίας CORDIS σχετικά με την ψηφιακή πολιτιστική κληρονομιά, Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2020, <https://data.europa.eu/doi/10.2830/941375>
- Χάρτης του Porto Santo (2021) <https://portosantocharter.eu/the-charter>
- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).
- Κανονισμός (ΕΕ) 2021/695 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος-πλαίσου έρευνας και καινοτομίας «Ορίζων Ευρώπη» — το πρόγραμμα-πλαίσιο για την έρευνα και την καινοτομία (ΕΕ L 170 της 12.5.2021, σ. 1).
- Το υπολογιστικό νέφος για την πολιτιστική κληρονομιά: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/research-area/social-sciences-and-humanities/cultural-heritage-and-cultural-and-creative-industries-ccis/cultural-heritage-cloud_en
- Προτεραιότητα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Μια Ευρώπη έτοιμη για την ψηφιακή εποχή» https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age_el
- Έκθεση στο πλαίσιο του διαλόγου «Voices of Culture» με θέμα «(Re)-Engaging digital audiences in the cultural sectors: improving audience data» (Συμμετοχή υφιστάμενων και προσέλκυση νέων ψηφιακών ακροατηρίων στους τομείς του πολιτισμού — Βελτίωση των δεδομένων κοινού) (2022)
- Vuylsteke, Devoldere, κ.α.. (2023) Ψηφιακός μετασχηματισμός των τομέων του πολιτισμού και της δημιουργίας ενόψει της βελγικής Προεδρίας της ΕΕ το 2024

Ορισμοί

- Για τον σκοπό των παρόντων συμπερασμάτων του Συμβουλίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
- «δεδομένα κοινού»: οι πληροφορίες που συλλέγονται και επεξεργάζονται πολιτιστικοί οργανισμοί σχετικά με άτομα ή ομάδα ατόμων που είναι (ή επιδιώκεται να γίνουν) χρήστες πολιτιστικών προϊόντων, δραστηριοτήτων, τόπων, υπηρεσιών ή περιεχομένου. Τα δεδομένα κοινού ενδέχεται να περιλαμβάνουν δημογραφικά στοιχεία, δεδομένα σχετικά με τη συμμετοχή και τη συμπεριφορά των επισκεπτών, τις αλληλεπιδράσεις και τη συμμετοχή του κοινού, δεδομένα σχετικά με τα μέλη, απαντήσεις και σχόλια σε ερωτηματολόγια, ή πληροφορίες σχετικά με τις πολιτιστικές προτιμήσεις.
- «ανάπτυξη κοινού»: προσπάθειες και ενέργειες πολιτιστικών οργανισμών για να καλλιεργήσουν, να διαφοροποιήσουν και να διευρύνουν τα ακροατήριά τους με στόχο την ενίσχυση της δέσμευσης, της συμμετοχής και της σύνδεσης. Η ανάπτυξη κοινού μπορεί να γίνεται αντιληπτή με διάφορους τρόπους, ανάλογα με τις επιδιώξεις της και τις ομάδες στις οποίες απευθύνεται: αύξηση των ακροατηρίων (προσέλκυση ακροατηρίων με κοινωνικοδημογραφικά χαρακτηριστικά ίδια με αυτά του υφιστάμενου ακροατηρίου), εμβάθυνση της σχέσης με τα ακροατήρια (βελτίωση της εμπειρίας των υφιστάμενων ακροατηρίων) και διαφοροποίηση των ακροατηρίων (προσέλκυση νέων ατόμων με διαφορετικά κοινωνικοδημογραφικά χαρακτηριστικά από το υφιστάμενο ακροατήριο). Η διαδικασία αυτή προϋποθέτει την κατανόηση των αναγκών, των προτιμήσεων και των ενδιαφερόντων του υφιστάμενου και του δυνητικού ακροατηρίου, καθώς και την υλοποίηση πρωτοβουλιών προβολής για την προσέγγιση ενός ευρύτερου και πιο ποικιλόμορφου ακροατηρίου.
- «ψηφιακές υποδομές»: οι υπηρεσίες και οι πλατφόρμες επικοινωνίας, οι υπηρεσίες αποθήκευσης, και η υποκείμενη λειτουργικότητα, τα υποκείμενα πρωτόκολλα και πρότυπα λογισμικού. Οι ψηφιακές υποδομές δεν αφορούν κατ' ανάγκη τις υλικές και τεχνικές υποδομές (όπως καλώδια, ασύρματα δίκτυα, κέντρα δεδομένων, ανταλλαγές μέσω διαδικτύου), αλλά περισσότερο υπηρεσίες και πλατφόρμες που επιτρέπουν τη διασύνδεση και τις ανταλλαγές μεταξύ πολιτιστικών οργανισμών.
- «διαλειτουργικότητα»: η ικανότητα των συστημάτων πληροφοριών και του λογισμικού να ανταλλάσσουν δεδομένα και να χρησιμοποιούν τις κοινές πληροφορίες, η οποία αποτελεί προϋπόθεση για την απρόσκοπτη ανταλλαγή και χρήση δεδομένων κοινού από τους πολιτιστικούς οργανισμούς. Αφορά την ικανότητα των διάφορων συστημάτων λογισμικού να συνεργάζονται, ώστε να κατανοούν, να ερμηνεύουν και να χρησιμοποιούν τα δεδομένα που ανταλλάσσουν μεταξύ τους. Σε ένα διαλειτουργικό περιβάλλον δεδομένων, διάφορα συστήματα μπορούν να αλληλεπιδρούν και να επικοινωνούν αποτελεσματικά, διασφαλίζοντας ότι τα δεδομένα μπορούν να διαβιβάζονται, να είναι προσβάσιμα και να χρησιμοποιούνται σε διαφορετικές πλατφόρμες και με διαφορετικές τεχνολογίες, χωρίς να αντιμετωπίζουν σημαντικά ζητήματα συμβατότητας.
- «τρίτοι χώροι»: χώροι άτυπης, ελεύθερης κοινωνικής αλληλεπίδρασης, απαραίτητοι για τη δημοκρατία. Όσον αφορά τους τομείς του πολιτισμού και της δημιουργίας, οι τρίτοι χώροι θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν μουσεία, κοινοτικά κέντρα, δημόσιες βιβλιοθήκες, βιβλιοπωλεία, θέατρα και λυρικές σκηνές.